

OKM:n työryhmä perusopetuksen oppimistulosten vahvistamiseksi, 2. kokous

Aika: ma 27.5.2024 klo 13.00–15.00

Paikka: Kokoustila Aleksanteri, Kirkkokatu 12, 2 krs. sekä Teams

Läsnä: Kati Ainassaari, opinto-ohjaaja, Suomen opinto-ohjaajat ry
Lucina Hänninen, yksikön päällikkö, opetusneuvos, Opetushallitus
Marko Jokinen, rehtori, luokanopettaja, Suomen luokanopettajat ry
Jari Koski, rehtori, Suomen Rehtorit ry
Susanna Niinistö-Sivuranta, toimitusjohtaja, Sivistysala ry
Saija Ohtonen-Jones, toiminnanjohtaja, Suomen vanhempainliitto
Anssi Pirttijärvi, erityisasiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö
Minna Polvinen, neuvotteleva virkamies, opetus- ja kulttuuriministeriö
Tuomo Riekkinen, lehtori, Matemaattisten Aineiden Opettajien Liitto MAOL ry
Micaela Romantschuk, toiminnanjohtaja, Förbundet Hem och Skola
Jaakko Salo, koulutuspolitiikan päällikkö, Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Jaakko Sarmola, rehtori, Äidinkielen opettajain liitto ry
Mari Sjöström, erityisasiantuntija, Kuntaliitto
Matti Suomilammi, arviointiasiantuntija, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Salla Venäläinen, yksikön johtaja, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Sanna Voipio-Huovinen, opetusneuvos, Opetushallitus
Pocke Wickström, förbundssekreterare, FSL Finland Svenska Lärarförbundet

Puheenjohtajat:

Jarkko Niiranen, johtaja, Opetushallitus

Asiantuntijasihteeristö:

Tommi Karjalainen, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö

Pia Kola-Torvinen, opetusneuvos, Opetushallitus

Jukka Marjanen, arviointineuvos, Kansallisen koulutuksen arviointikeskus

Kokouksessa vierailijana Jani Varjonen XX

Poissa: Eeva-Riitta Pirhonen, johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
Annakaisa Tikkinen, elinkeinopoliittinen asiantuntija, Sivistysala ry

1. Kokouksen avaus

- Varapuheenjohtaja Jarkko Niiranen avasi kokouksen ja totesi paikalla olevat työryhmän jäsenet.

2. Mediakatsaus oppimistuloskeskustelusta ja esille nousevat teemat

Tommi Karjalainen, opetus- ja kulttuuriministeriö

- OKM:n viestinnän retriever-ohjelmalla poimittu uutisoinnista Pisa-uutiset (joulukuu 2023-tammikuu 2024)
- poiminta kahteen kategoriaan syyt ja ratkaisuehdotukset
- kooste mediakatsauksesta löytyy esityksestä

Jani Varjonen

- Tekoälyn avulla tarkasteltu mediaseurantaa (PoC-työkalu), etsittiin syyt ja ratkaisut
- Kooste tekoälyn avulla tuotetusta materiaalista on erillisessä esityksessä.

Keskustelua:

- Nyt käytetty hakusanana Pisa, mutta jos olisi aikajänne viisi vuotta ja hakusana peruskoulu, niin löytyisi samat haasteet. Mikä haasteet tai ratkaisuehdotukset liitetään Pisaan, ja mitkä ylittää peruskouluun.
- Yksittäisten mainintojen määrä mediassa, ei välttämättä kerro asian tärkeydestä.
- Medianostoissa noussut paluu perusasioiden äärelle on myös muuttuva käsite ja syyt ja ratkaisut ovat moniulotteisia.

3. Erilaisten aineistojen luotettavuus, arviointineuvos Jukka Marjanen

Arviointineuvos Jukka Marjanen esitteli erilaisten aineistojen luotettavuudesta.

Keskustelua:

- Voiko oppimistuloskehityksestä vetää johtopäätöksiä tai luotettavia selityksiä?
- Usein poliittiset päättäjät etsivät mahdollisimman helppoja ja yksinkertaisia syitä, jotka tulisi ratkaista nopeasti.
- Oppimistulokset ovat niin monimutkainen ilmiö, että sitä ei voi yksinkertaisesti selittää tai muuttaa nopeasti.
- Koulutusuudistuksissa tulisi olla tiiviisti mukana tutkimus ja arviointi sekä opettajien täydennyskoulutus.
- Oikeus oppia -ohjelmassa oli alkuperäisenä tavoitteena myös oppimistulokset.
- Koulun tulisi tarjota valmiudet oppilaalle toimia muuttuvassa yhteiskunnassa, tulisi myös määritellä perustaidot ja, mitä ne ovat nykyisin.

4. Opetushallituksen näkemyksiä oppimistulosten laskuun ja ratkaisuehdotuksia

Opetusneuvos Pia Kola-Torvinen esitteli Opetushallituksen näkemykset oppimistuloksiin. Opetushallitus on käynnistänyt Perusopetuksen tulevaisuus ja kehittäminen -työn, jossa määritellään Opetushallituksen linjaukset perusopetuksen kehittämiseksi. Työn tarkoituksena on luoda yhteinen tilannekuva ja tahtotila perusopetuksen ja erityisesti opetussuunnitelman kehittämistarpeista. Linjausten tueksi kootaan, analysoidaan ja laajasti tutkimuksia ja muuta tietoperustaa. Työ toimii tukena laajemmalle opetus- ja kulttuuriministeriön tulevaisuustyölle 2024–2025 sekä seuraavalle laajemmalle perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistamiselle.

Keskustelua:

- Opetussuunnitelman perusteiden tekstimäärä on iso, myös sisältöjä paljon.
- Meidän tulisi keskittyä oppilaiden hyvinvointiin ja siihen, mikä on tärkeää elämässä.
- Opettajankoulutuksesta puhutaan liian vähän, tarvitaan enemmän sosiaalipedagogiikka opettajankoulutukseen sekä aineenopettajankoulutukseen enemmän pedagogiikkaa.
- Kolme asiaa, jotka vaikuttavat oppimiseen ja oppimistuloksiin: luokkatyöskentely, hyvä opetus ja hyvät ohjausasiakirjat.
- Kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen on tärkeää.
- Koulutuksen merkitys, ja millä tavalla vanhemmat voivat olla osana koulupolulla tukemassa lasta ja oppilasta.
- Ohjauksesta, normituksesta ja autonomiasta? Pitää priorisoida, mitkä ovat kaikkien tärkeimmät jutut, joita ohjataan ja niistä linjataan selkeästi.
- Mikä on turhaa ohjausta, joka tuottaa lisää työtä? Missä kohtaan ohjataan ja missä kohtaan voidaan purkaa normitusta, joka tuottaa turhaa työtä paikallisesti tai missä kohtaan taas voi olla autonomiaa.
- Koulunkäyntiin liittyvä paperityön näkökulmasta ”koulu on täydellinen paikka”.
- Jatkon osalta voisi olla hyvä käydä läpi, mistä meillä on yhteinen käsitys oppimistulosten laskusta.
- Olisi hyvä katsoa tässä ryhmässä oppimistuloksiin liittyviä kokonaisuuksia myös laajemmin laatikon ulkopuolelta.

5. Seuraavat kokoukset